

МАРТ

"HART"
The Sport
Newspaper

СПОРТОВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 5.

Бад-Верісгофен

15. вересня 1946

Де межа?

Читаючи про світові рекорди в такій чи іншій ділянці спорту мимоволі питаємо себе, чи це вже остання межа, яку може досягнути людина. Ті що визнаються на спорті дуже часто кажуть: „Думаю, що цього рекорду вже ніхто не поб'є“. Ба навіть знавці-звітодавці пишуть потім у пресі, що такий чи інший рекорд — це вершок того, на що може спромотися людський організм.

Усі пам'ятаємо феноменального фінця Нурмі. Його досягнення в бігу на 5000 м. у 1928 р. і на 10000 м у 1924 р. здивували весь світ. Тоді спортова преса однозгідно признала його за феномен і погоджувалася з тим, що Нурмі досягнув крайню межу людської спроможності. Тимчасом його ж таки земляк Легтінен перейшов ту межу і побив у 1932 р. Нурмі більш як на 14 секунд. Нурмі мав на 5000 м час 14:31,2 мін., а Легтінен — 14:17 мін. Тоді критики не вдарили в дзвін певности про крайню межу, а навпаки — почали заставлятися, де вона може лежати.

Перейдімо декілька світових і олімпійських досягнень — для орієнтації.

В 1896 р. вносив олімпійський рекорд у бігу на 100 м — 12 сек. Уже в 1900 р. американець Джервис підтягнув його до 10,8, а в 1936 американець Овенс до 10,3. Мав він уже час 10,2, але цього рекорду не признали, бо саме тоді вів ззаду легенький вітер.

Коли взяти під увагу олімпійський рекорд з 1896 р., то такі досягнення мають сьогодні мільони спортсменів, майже кожний бігун і що другий футболіст.

Біг на 200 м виграв на олімпійських ігрищах у 1904 р. американець Ган у часі 21,6 сек., а в 1946 р. Овенс у 20,7 сек. Світовий рекорд теж його — 20,3 сек.

Величезний поступ викazuje біг на 1500 м. Ось на олімпійських ігрищах у 1896 р. мав Флек (Англія) час 4:33,2 мін., а в 1936 р. Ловелок, Нова Зеландія — 3:47,8, мін. Світовий рекорд вносять 3:45,8 мін. Іншими словами бігуни поправили час бігу майже на одну хвилину. Коли перерахувати це на метри, рекордист із 1896 р. лишився б позаду на яких 300 м.

Візьмім тепер під увагу стусан кулею і мет диском та ратисцем.

В 1896 р. олімпійський рекорд кулі вносив 11,22 м., а в 1934 р. світовий 17,40 — себто за 40 років 6,18 м. Хто кидав кулею знає, яка це величезна різниця і скільки коштувало труду тих шість метрів.

В 1896 р. метнув американець Геррет диском на 29,15 м. В 1914 р. здобув би був у Львові, на наших ігрищах, третє місце. Сьогодні світовий рекорд вносять 54,95 м. Ще трохи і рекорд з 1896 р. подвоїться!

В ратищі поправився олімпійський рекорд від 1896 — 1936 р. на 17 м., а в порівнянні до світового майже на 24 м. Тоді метнув швед Лемінг 54,83 м, а теперішній світовий рекорд фінця Ніканена вносять 78,80 м.

Олімпійський рекорд у скоку в довжину вносив у 1896 р. 6,35 м., а в 1936 р. Овенс скочив 8,06 м. Скок у височінь в 1896 р. — 1,81 м. а сьогоднішній світовий рекорд (Овенс) — 2,06 м.

Так само виглядають усі інші ділянки спорту. Чи візьмемо плавання, чи скоки з трамполіна, совгарські біги, чи скоки на лещатах. Усюди слідний величезний поступ, а деякі висліди просто неймовірні. Адаже важко повірити, що людина може пере-

бігти 42 км. за 2 і пів години, або що хтось міг безперестанно бігти 24 години і зробити в тому часі 209 км.

Запитається хтось, які досягнення мали старинні греки, оті ідеали легкої атлетики. Деякі мети мали кращі (н. п. диск — 64 м.), деякі спорти виконували інакше н. п. скок у довжину — з вибіжки, з тягарцями в руках — 16,16 м.) але біги в них були гірші, а марафонського бігу взагалі на ігрищах не було. Таке принаймні можна було довідатись із різних записок, що зацілени до наших часів.

Беручи це все під увагу знову ставимо питання, де межа людської спроможності. На це питання важко відповісти. Вона напевно існує, але ніхто не знає де. В безконечності тягнутися не може, але людський організм, це така чудесна машина, що може неодноразово вченому теоретикові переключити його рахунок.

За п'ятдесят років готові наші внуки таксамо підміхатися з сьогоднішніх рекордів, як ми підміхалися із рекордів у 1896 р.

В. Бродич

За першество американської зони

„ЛЕВ“ — „ДНІПРО“ 3:2 (1:1)

В Бамбергу відбулися 1.9.1946 змагання між „Львом“, Міттенвальд і „Дніпром“, Бамберг. Йшло про високу ставку, тому не диво, що до змагань виступили дружини в своїх найсильніших складах.

В першій половині гра вирівняна, що й виявилось у ремісовому висліді. М'яч досить часто гостює під воротами одних і других, але тільки два рази заплутався в сітку.

В другій полугрі здобуває легку перевагу „Лев“ і перерішує змагання в свою користь.

Годиться відмітити що змагання пройшли в дружній і наскрізь спортовій атмосфері. Хоч одній і другій дружині не бракувало амбіції та волі перемоги, хоч гра велася весь час із завяттям — змагуни не переступали дозволених меж.

Ворота здобули: для „Льва“: правий помічник з вільного копу (20 м.), середущий напасник та правий лучник, для „Дніпра“ Грицина (2).

Судював дуже добре м'р. Процінський.

„Привіт Рідній Землі“

„День Фізкультури“ в Новім Ульмі

Спортове Т-во „Дніпро“, Новий Ульм влаштувало 1. вересня 1946 р. „День фізкультури“ під гаслом „Привіт Рідній Землі“ з такою програмою:

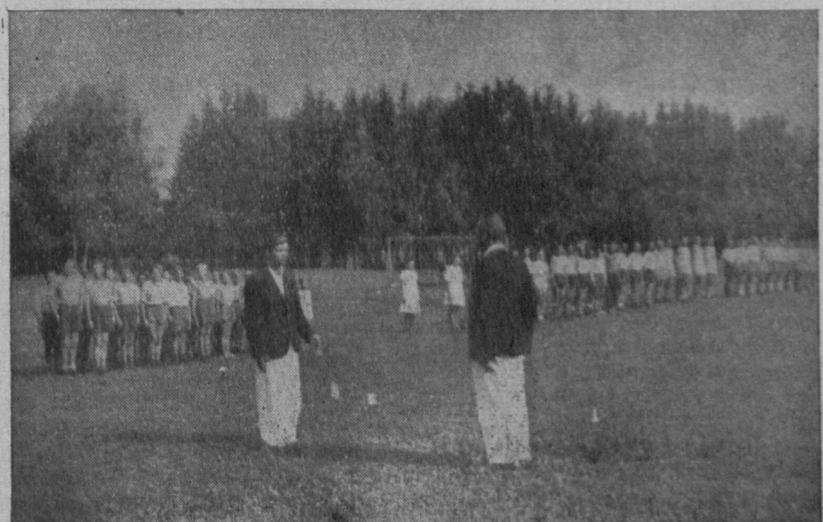
1. Вимарш усіх відділів на спортову площу. Учасників 196 осіб, в чому гімназійна молодь (74), учні народної школи (71) та змазуни „Дніпра“ (51).
2. Піднесення прапорів при відспіванню національного гимну, відтак звіт поодиноких відділів голові УСТ „Дніпро“, який з черги здав звіт ген. Омеляновичеві Павленкові.
3. Дефіляда.
4. Вправи вільноруч, згідно з програмою РФК, під звуки таборної оркестри.
5. Показові вправи на поручках змагунів „Дніпра“.
6. Показові вправи секції тяжкої атлетики.
7. Легко-атлетичні змагання:
 - а) біг на 100 м, Пузанський — 12,4 секунди.
 - б) мет диском, Дмитерко — 29,80 м.
 - в) мет ратисцем, Солтис — 38,5 м.
 - г) стусан кулею, Дмитерко — 9,86 м.
 - г) скок у височінь, Харишин — 1,52 м.
 - д) скок у довжину, Пузанський — 6,80 м.

Дальші розгрівки і конкуренції з причини дощу та розмоклого грища не відбулися.

Дохід зі свята призначено Санітарно Харитативній Службі і Організації Українських Жінок ім. Лесі Українки.

Святкові приглядалося приблизно 900 осіб.

Спорт — відкритий для тих, що люблять завтрішній день більше, як сьогоднішній, що бажають чогось кращого, що вірять у свою силу, яка здобуває ворота у нове краще життя.

„День Фізкультури“ в Бад-Верісгофені. Звіт

На злій дорозі

Одною із дуже важливих ділянок нашого життя є фізична культура. Відоме наше байдуже, а то й негативне ставлення до фізкультури в минулому. Однак останні десятиліття проломали цю нехитість до спорту, поволи але консеквентно фізкультура знаходила зрозуміння спочатку в деяких одиницях, а опісля й у ширшому колі нашого передосного громадянства. Видніші одиниці почали розуміти істину, що все кволе, недорозвинене, незугарне гине само від себе, або підлягає під вплив іншої, навіть ворожої нам, сили. Зрозуміння для спорту поширюється так, що вже в останніх кільканадцяти роках перед війною цілий наш край покривається сіткою різних руханково-спортивних товариств не лиш по містах, але й у найдаліше положених селах. Кинене гасло „Спорт у масі“ починає здійснюватися. Інстинктом самозбереження нація зрозуміла вагу фізкультури, зрозуміла старинну правду, що „в здоровому тілі здорова душа“, зрозуміла в чому, між іншим, потуга великих народів.

І коли воєнна хуртовина кинула велику частину нашого народу в чужі краї на еміграцію, ця частина нації не могла перестати існувати як окрема збірнота, як щось ціле. Вона намагається жити повним життям, а це ще тим більше, що теперішня наша еміграція складається зі всіх шарів суспільства селянином і робітником почавши, а професором високих шкіл кінчаючи.

І так почалися осноувувати народні школи, гімназії, всякого роду фахово-вишкільні курси, високі школи, ремісничі варстаті, кооперативи, народні мистецтва, хорівий спів, театри, видавництва і т. і. одне слово — все те, чого вимагає потреба нації.

Не лишилась позаду і така ділянка, як спорт. І тут можна сміло твердити, що фізкультура веде перед у своїй праці серед інших ділянок нашого збірного життя. Зрозуміння для фізкультури росте ще й тому, що ми побачили з безпосередньої віддалі інші народи, як вони заподадливо дбають та опікуються розвитком спорту серед своїх народів. Ми побачили в першій мірі німецький спорт, який колись стояв на одному з перших місць у світі, що опісля за гітлерівського режиму зійшов на манівці, бо став виключно на послуги мілітаризму. Ми даліше можемо спостерігати спорт американців, що є дійсно правдивим спортом. Ми знаємо й англійський спорт, що причинився між іншим у великій мірі до тої величч англійської, чи пак британської світової імперії, що виробив ту англійську тугість, розум бистроту ума, холоднокрівність, а зокрема знаного на весь світ англійця-джентельмена. Ми переконуємось, як представники ще й інших виспортованих народів на постах у „велфар офіс“ дбають і серед нас про розвиток фізкультури.

І звідси, злучивши недавно нашу тіловиховну традицію в краю зі спостереженнями в зовнішньому світі, ми продовжуємо організувати й розвивати свою фізкультуру. Немає вже здається ніодного табору, немає ніодного скупчення українців, де б не існувало спортове товариство чи спортовий гурток. І ця постава правильна, бо тільки тоді, коли рівномірно розвивається дух і тіло, нація буде здоровою та повновартною.

Отже здавалось би, що все впорядку. Та це тільки так на перший погляд, бо коли приглянутися ближче до розвитку нашої фізкультури, побачимо, що вона не йде правильним шляхом. Треба з притиском ствердити противоріччя, що в нашому спорті мало спорту, що наша фізкультура далі проявляється в первісних формах, що наш спорт дуже мало дбає про виховання молоді, зорганізованої в спортових товариствах, на правдивих спортовців, лицарів, джентельменів.

Пустившись на дуже хитку дорогу рекордства — наш спорт стає пародією спорту. Наші фізкультурні товариства розвиваються дуже односторонньо, забуваючи, що тільки тоді фізкультура осягне свою мету, тільки тоді виховає здоровою нашу молоддь, коли піде шляхом всесторонності. Всяка гіпертрофія, переріст є недугою і то дуже важкою та небезпечною. Такою небезпечною недугою, це гіпертрофія ланки копаного м'яча в нашій зорганізованій фізкультурі, і то в його найпоганішому виді. Цього лиха часто не добувають проводя товариств, не добувають видніші громадяни, ба що більше, навіть ті видніші громадяни, що стоять у проводі товариств, чи бодай мають деякий вплив на товариства. Вони потурають цьому лиху, а навіть своїм хибним розумінням ідеї спорту, дають самі притоку до такої односторонності спорту. Впарі з тим так

впливають на молоддь, зорганізовану в фізкультурних товариствах, що вона, замість виховуватися і ставати на правильний шлях та правильно розуміти суть фізкультури, заломлюється в своїй простолійності, женеться за рекордством, за всяку ціну та всякими способами старається у своїй фальшивій амбіції здобути першенство. Це в своїх наслідках дає не вихову молоді, не лицаря-джентельмена, а зовсім щось протилежного...

Щоб не бути голословним, вистачило б згадати кілька прикладів з наших спортових змагань. І так одні футбольні змагання закінчувалися ножами на площі, а майже кожні змагання переходять під знаком спорів, бійки, безпардонної копанни по кістках свого контрапартнера під акомпаніамент лайки з боку спортовців, а ще більше з боку нашої „спор-

„СОКІЛ“ — „ЛЕВ“ 3 : 3 (3 : 0)

В неділю 1. 9. 1946 гостював у Бад-Верісгофені УСТ „Лев“ ІІ із Міттенвальду, де розіграв низку змагань із УСТ „Сокіл“. До футбольних змагань виступив „Сокіл“ із кількома резервовими, все ж таки змагання пройшли цікаво. Гру починає „Сокіл“ проводить цілий ряд цікавих загрань, та в 15 хв. зі стрілу Данилевича здобуває перші ворота. „Лев“ перебирає м'яч та проводить атаку, однак добра оборона не допускає противника до воріт. Ще кілька цікавих моментів і „Сокіл“ знову атакує. Гарну центр крилового перебирає Димитрів і стріляє другі ворота для „Сокола“. „Лев“ пробує вирівняти, проводячи гарні комбінації, однак безуспішно. „Сокіл“ раз-у-раз загрожує воротам „Льва“, створюючи дуже цікаві моменти. В останніх хвилинах першої половини, по акції цілого нападу, перебирає м'яч Ференц і блискавичним стрілом здобуває треті ворота. „Лев“ пробує знову атакувати, проводить скорі заграння крилами, однак воротар „Сокола“ прекрасно боронить гострі стріли нападу „Льва“.

Нарада Области Авгсбург

Дня 4. вересня 1946 р., відбулася в Авгсбургу, в домівці „Чорногора“, третя з черги конференція спортових товариств авгсбурзької області.

В конференції взяли участь делегати РФК і представники п'яти спортових товариств: „Чорногора“, Авгсбург, „Сокіл“, Бад-Верісгофен, „Дніпро“, Нов. Ульм, „Зоря“, Герренберг, „Дністер“, Людвігсбург, неприязний: „Хортиця“, Оберсдорф.

Конференцію відкрив голова Делегатури. В річевому звіті представив подрбно працю, яку Делегатура виконала. Зробила багато. Завдяки тому, що низові клітини виявили більшу зорганізованість і посилену працю в різних ділянках спорту. Змагання за першенство Области пройшли за накресленим пляном. Відбулося 30 змагань копаного м'яча, обласні змагання в кошівці, відбиванці, столовій ситківці та внутрішні клубові розгрівки в інших родах спорту (плавання, теніс та легко-атлетичні).

Суддєйський стан є незадовільний. Найбільший брак суддів легкої атлетики.

Своє звідомлення закінчив голова оцінку поодиноких спор-

тиво-виробленої“ публіки. Другі можуть похвалитися таким видовищем як напад на суддю одного зі змагунів... На третій змагун змагуна б'є в лице, на площі і в привязності 12.000 глядачів...

Дехто є погляду, що таких речей не треба видвигати наверх перед зовнішнім форумом, мовляв, пощо про те мають знати інші, а зокрема чужинці. А я запитаюся, чи цього чужинці не бачили? Не тільки бачили, а й фотографували. А зрештою погано робить людина, що затаює свою недугу, мотивуючи це встидом, запедбуючи рівночасно лікування недуги, що може опісля розвинутих до таких меж, що стане невилічима. Ховати голову в пісок як це робить струсь, теж нам не вільно.

Тому починаймо лікувати нашу спортову недугу поки ще час, бо ця недуга так може пошкодити наші молоді фізкультури, що знищить зовсім ті надбанні, що ми їх досі осягнули. Тому дзвонімо на сполох і завернімо з неправильного шляху.

В. С.

Друга половина змагань зачинається сильним зривом „Льва“ і вже в 10-тій хв. зі стрілу крилового Івашка падають перші ворота. „Сокіл“ звільняє темпо, що використовує „Лев“ проводячи раз-у-раз небезпечні атаки. В 30-тій хв. із подачі Суського, Світенко гарним волеєм здобуває другі ворота. Гра стає щодалі більш завзята, одна і друга сторона переводять дуже гарні випадки, стараючись підвищити вислід, однак „Сокіл“ не використовує кілька дуже гарних центрів крилових. В останній хвилині перед кінцем переїжджає криловий Івашко оборону та блискавичною бомбою здобуває найкращі ворота дня і усталоє вислід змагань 3:3.

Треба з присмітністю зазначити, що змагання були найкращими в сезоні і йшли весь час у товариській атмосфері.

Склад дружини УСТ „Сокіл“: Гук, Капко, Остапчук, Ощудляк, Кметь, Данилевич, Король, Ференц, Димитрів, Мілевський, Білинський.

Глядачів понад 500. Суддував добре п. Штрайхер.

лц.

(Союз української молоді). Наслідком того помітна нехитість до спорту.

„Сокіл“, Бад-Верісгофен, 151 член. 10 секцій. Постава Управи табору до спортового руху прихильна. В означенім реченці відбувся „День фізкультури“.

Конференція пройшла ділово і виказала позжавлення тіловиховного руху, що дає запоруку дальшого його розвитку.

Плян праці Делегатури на осінь 1946 року:

1. Легка атлетика: до кінця жовтня 1946 р. переведуть у себе спортові товариства лісовий біг навпростець на дорогах: чоловіки 3 км, жінки і юніори — 1 км.

2. Наколесництво: змагання на шляху 25 км переведе ОДРФК до половини жовтня 1946 р.

3. Спортові гри: осіні змагання у відбиванці (чоловіків і жінок) і в кошівці, переведе ОДРФК у формі турнірів.

4. Копаний м'яч: фінал першунів п'ятиох областей. Гри за вхід до класи першунів до 22. вересня 1946 р. Змагання за першенство зони і по областях від 6. жовтня 1946 р. Змагання першунів американської зони з першунів англійської зони. Змагання Областей: Регенсбург — Ашафенбург, Авгсбург — Мюнхен. Відтак північні області проти південних.

5. Столова ситківка і шахи: внутрішньо-клубові розгрівки мають відбутися протягом місяця листопада 1946 р.

Табелі змагань

За першенство американської зони класи першунів в дні 1. 9. 1946.

	Гор	Здоб. точки	Відл. воріт
1. „Лев“, Міттенвальд	3	5:1	6:4
2. „Дніпро“, Байройт	3	4:2	8:6
3. „Чорногора“, Авгсбург	3	2:4	5:7
4. „Дніпро“, Бамберг	3	1:5	4:6

За вхід до класи першунів в дні 1. 9. 1946.

	Гор	Здоб. точки	Відл. воріт
1. УССК Мюнхен	3	6:0	7:1
2. „Дніпро“, Н. Ульм	3	3:3	3:3
3. „Буревій“, Ноймаркт	3	2:4	4:3
4. „Запоріжжя“, Ашафенбург	3	1:5	0:7

Нова Область РФК

З ініціативи РФК засновано п'яту з черги Область з осідком в Анебаху. На конференції 3. вересня 1946 р., в привязності 19. представників з 9. товариств і відпоручників РФК вибрано управу ОДРФК Анебах.

Опісля в привязності представників товариств: „Луг“, Айхштет, „Дністер“, Обершен, „Скала“, Вайценбург, „Тризуб“, Ротенбург, „Пролом“, Анебах, „Сокіл“, Ельванген, „Гомін“, Дінкельсбюль, „Хортиця“, Райтерсайх вильшовано календарик змагань копаного м'яча на осінь 1946 р.:

15. 9. 1946.	Луг — Дністер	Пролом — Сокіл
	Скала — Тризуб	Гомін — Хортиця
22. 9. 1946.	Дністер — Скала	Сокіл — Гомін
	Тризуб — Луг	Хортиця — Пролом
29. 9. 1946.	Луг — Сокіл	Скала — Хортиця
	Пролом — Тризуб	Гомін — Дністер
6. 10. 1946.	Хортиця — Луг	Тризуб — Гомін
	Сокіл — Скала	Дністер — Пролом
13. 10. 1946.	Скала — Гомін	Сокіл — Дністер
	Луг — Пролом	Хортиця — Тризуб
20. 10. 1946.	Гомін — Луг	Пролом — Скала
	Дністер — Хортиця	Тризуб — Сокіл
27. 10. 1946.	Луг — Скала	Пролом — Гомін
	Тризуб — Дністер	Хортиця — Сокіл
	Господарі на першому місці.	

З наших грищ

Копаний м'яч

„БУРЕВІЙ“ — „ЗАПОРІЖЖЯ“ 3:0 (0:0).

Дня 18. 8. 1946 р., відбулися змагання копаного м'яча, між „Буревієм“, Ноймаркт і „Запоріжжям“, Ашафенбург за вхід до класу першунів, з вислідом 3:0 (0:0). Судював п. Гошовський.

„ДНІПРО“ — „БУРЕВІЙ“ 2:1 (1:0)

Дня 1. 9. 1946 р., відбулися в Новому Ульмі змагання копаного м'яча, між дружинами: „Дніпро“, Новий Ульм 1, „Буревій“, Ноймаркт, за вхід до класу першунів.

Змагання відбулися при дуже несприятливій погоді, а все ж таки вони були дуже інтересні і пройшли в гарній спортивній атмосфері. В першій половині гри більш опанованими були гості, але добра оборона „Дніпра“ парализує усі атакії „Буревію“.

Друга половина гри, переходить під знаком сильної переваги „Дніпра“.

Змагання закінчилися вислідом 2:1 (1:0). Судював дуже добре п. Аппіх.

УССК — „ЗАПОРІЖЖЯ“ 4:1 (3:1)

Дня 1. 9. 1946 р., відбулися змагання копаного м'яча, між УССК, Мюнхен і „Запоріжжям“, Ашафенбург за вхід до класу першунів, з вислідом 4:1 (3:1). Судював п. Кравець.

„ДНІПРО“ — „ЧОРНОГОРА“ 5:3 (1:3)

Авгсбург, 1. 9. п. р. На таборівій площі, в прийнятності 1400 глядачів відбулися змагання коп. м'яча між „Дніпро“, Байройт і „Чорногора“, Авгсбург за першенство амер. зони (класа першунів).

В першій половині гарна комбінаційна гра і перевага „Чорногори“, що добула провадження 3:1. Вправді перші ворота здобував „Дніпро“ в 15 хв. зі стрілу Климчука, але в три хвилини пізніше Климко вирівнює, а в 25 хв. зі стрілу Склепковича і в 40 хв. зі стрілу Басейчука здобував „Чорногора“ провадження.

Друга половина починається сильним наступом „Дніпра“ що несподівано в 48 хв. зі стрілу Товпаша здобував другі сумнівні ворота, а в 60 хв. зі стрілу Бурки треті, вирівнюючі ворота.

Серед гравців „Чорногори“ помітна констернація. Гра прибирає на гостроті, передовсім зі сторони фізично сильніших дніпровців, наслідком чого приходить до авантур, які суддя своїм спокоєм і тактом опановує.

В 75 хв. здобував „Дніпро“, зі стрілу Товпаша, переможні ворота. За кілька хвилин приходить до прикрого інциденту. Басейчук „фаулює“ Диндалу, що суддя виключає його з грища.

При кінці гри „Дніпро“ здобував п'яті і останні ворота. Суддя мгр. Кравчишин.

„ДНІСТЕР“, Людвігсбург — СГФ І. Герлінген 4:3

На площі в Герлінген відбулися 1. 9. 1946 змагання копаного м'яча між „Дністром“ і німецькою дружиною з Герлінген СГФ І. „Дністер“ заграв ці змагання добре і гарно та заслужено виграв. Ворота для „Дністра“ здобули: Хитра, Борецький, Григорук і Суховерський.

Судював п. Г. Шмід.

„ДНІСТЕР“ — СКФ Людвігсбург 1:1 (1:0)

Дня 5. 9. 1946 р., відбулися товариські змагання копаного м'яча між „Дністром“, Людвігсбург і німецькою дружиною СКФ Людвігсбург, з вислідом 1:1 (1:0). Судював п. Шмід.

Відбиванка

„СОКІЛ“ — „ЛЕВ“ І. 0:2 (14:16, 13:15)

1. 9. 1946 відбулися в Бад-Верісгофені змагання між тутешнім „Соколом“ і „Львом“, Миттенвальд.

„Лев“ виступив у повному сильному складі. Гра ввесь час дуже цікава. „Сокол“ заграв дуже жертвенно, але не видержує быстрого темпа до кінця, бо хоч провадив уже 12:8 — програв. Цікаво, що „Сокол“ почав гру дуже добре і провадив на початку 8:0. Але „Лев“ швидко прийшов до себе і не тільки вирівняв, але й виграв себа різницею двох точок. Подібно було і в другім сеті.

Кошівка

Бамберг. З нагоди роковин заснування українського табору ч. 4. в Бамбергу відбулися змагання в кошівці між УСТ „Дніпро“ і лотисьською дружиною, що покінчилися вислідом 25:34 (14:18) для лотисів. Судював (лотис) П. Сітголлоус.

В НАШИХ ТОВАРИСТВАХ

* Як нам доносять з Ерлянгену, спортове життя в Українській Студентській Громаді щораз краще налагоджується. У. С. Громада має чотири секції: відбиванку, кошівку, пінг-понг та копаній м'яч. Студенти, попри свої фахові заняття, не забувають і про фізичну культуру. Зі спортивних імпрез годиться згадати змагання з УСК, Мюнхен, що відбулися в липні ц. р. У відбиванці чоловіків перемогли мюнхенці 2:0, у відбиванці жінок теж мюнхенці — 2:1. Зате в кошівці (33:18) і в пінг-понгу (3:2) переможцями вийшли ерлянгенці.

* В Інгольштадті засновано при українському таборі спортову організацію, УСТ „Говерля“.

* У Вісбаден-Кастелі засновано спортове товариство: Український Спортовий Клуб „Чорноморе“.

Сподіваємося, що новозасновані товариства запишуться гарно на сторінках українського тіловиховання.

Дружина копаного м'яча УСТ „Сокол“, Бад-Верісгофен

Веселий куток

Непризнаний талант

На спортсмена я вродився,
В спорті вже не раз вславився,
І про мене вже нераз
„Гарт“ писав, і „Слово“, й „Час“.

Я копун безконкурсний,
Викоп маю я здоровий,
Аж під небо мчить м'яч,
А на землю... кожний грач.

Борючись за перемогу,
Тричі аж зламав я ногу
У футбольній боротьбі —
(Хоч, щоправда, не собі!)

Бокс у мене — не химери,
Знають це мої партнери,
Тож втікають, наче вівці,
Особливо... при кошівці.

Чи ж це не рекорд Європи? —
Рук звихнув я щось пів копи,
Хоч своїх лиш маю дві —
Здоровісінькі обі.

Як заложник із „Сирени“
Тришки стукнувся об мене,
Троє щось зламав ребер,
Яж все витримав, не вмер.

Я спортсменець в кожнім цалі,
Це не жарт, не сміх на залі,
Не парчак я і не фронт,
Лиш непризнаний талант.

Роз.

Відробили...

ФК „УКРАЇНА“ — ФФ „КІКЕРС“ 5:0 (4:0)

Ульм, 17. 8. ц. р. Перед своїм виїздом до Штутгарту розіграла „Україна“ в Ульмі змагання коп. м'яча зі слабою нім. дружиною ФФ „Кікерс“, Берлінген. Гра „України“ це ряд моментів із гри копаного м'яча, поодиноких змагунів, які до тих змагань ставилися різно.

Безперечно, що в Україні є спортсменів, які без огляду на те, чи противник — сильніша чи слабша дружина — грають однаково; дають з себе максимум. На жаль є й такі гравці (вистачить двох, трьох), що не тільки легковажать собі противника, але грають як „за напастя“, от так собі, щоб відробити змагання.

В загальному „Україна“ відробила ці змагання з вислідом 5:0 (4:0). Глядачів 3 000.

Спомини старого спортсмена

Празька позичка

На великій вигоні за містом тренувала перша дружина копаного м'яча „Сянової Чайки“. Тоді була в Перемишлі лиш одна спортова площа — польського „Сану“, що мала ворота (хоч без сіток) і менш-більш окреслені виміри. Кажу „окреслені“, але на ділі вони були обкопані, бо довкола був рівець, у яким можна було від біди зломити ногу. Зате бічняк був завжди ясний: м'яч, або заковчувався в рівець, або перескакував через нього.

„Сянова Чайка“ площі не мала і тому вправляла на вигоні, між коровами, гусьми та іншими домашніми тваринами. За ворота служили гімназійні шапки, бляшки, а в найкращому випадку дві каменюки.

Була неділя, пополудне, чудова осіння дня. Саме Ромко Щирба, чільник і капітан дружини, післав новим футбольним черевиком „бомбу“ на ворота, як до місця заправи підійшли два австрійські військовики. Хлопці молоді, гарні, усміхнені. „Бомба“ Щирби пігнала напроти них, один з військовиків прийняв її на ногу

і відіслав назад на „площу“. Але як! „Бомба“ Щирби виглядала супроти того, як немовля супроти атлета.

Наші хлопці поставали як укопані. Такий стріл... І то звичайним черевиком!..

Коли військовики зблизились, то ми побачили, що це були т. зв. „однорічники“, себто інтелігенти, кандидати на старшин, що служили в війську тільки один рік.

Підійшовши до нас зразу познайомились і просили дозволу заграги з нами.

Це були чехи... змагуни празької „Слявії“, що тоді була вже європейською славою. Ми радо пристали на їх пропозицію і позичили їм свої футболівки.

З тієї хвилини бідний був воратар. М'яч летів на нього з кожної позиції і з таких віддалів, що він густо-часто тільки руками махав.

Наш подив зростав до границі ентузіазму і вкінці перемінився в геніяльну ідею: запросити їх на наших грачів. Наступної неділі ми мали грати відплатні змагання з „Саном“ і боялися, що на-

хапаємо, як бідний у торбу. Перші змагання програли ми 2:0, що й не дивота, бо в „Сані“ вів напад чех-тренер, знаменитий техник.

— Коли можна їм мати свого чеха, то можна й нам! — виправдували себе перед собою наші хлопці.

„Однорічники“ радо погодилися. Поставили тільки вимогу, щоб це все відбулося дискретно. Вони приймуть на площу перебрані за гімназистів і ніхто не сміє знати хто вони.

Очевидно, що й ми себе зобов'язали „найсвятішим словом чести“ до задержання таємниці.

Ох! Із якою ж то нетерплячкою чекали ми неділеньних змагань!..

В снах і на яві бачили на площі двох футбольних тузів, як вони грають, як б'ють на ворота...

Прийшла врешті довгожданна неділя.

Наші чехи з'явилися в гімназійних одягах, перебралися і вийшли на грище.

Те, що діялося перших п'ятнадцять хвилин — цього описати в короткім спомині не можна. На грищі було тільки трьох грачів: два наші чехи і один польський. Ясно, що два проти одного — це велика перевага, і тому вислід був 2:0 в нашу користь.

Решта хвилини першої полугри були менше видатні в ворітні висліди, але зате були показом різних гарних комбінацій.

Польський тренер спочатку не міг вийти з дива, але потім вийшов з нього і до кінця першої половини тільки боронив свій клуб.

Помогло йому в виході з дива одно якесь чеське слово кинене між нашими грачами.

На перерві він підійшов до них і щось по чеськи заговорив.

Звуки рідної мови мають свій чар. Наші чехи не видержали того чару і дружньо відповіли.

Друга полугра була зовсім неподібна до першої. Польський чех пішов у атаку, а наші чехи тільки бавилися. Вислід цього: 0:2 для „Сану“.

Але, від моменту, як упав другий гол, наші чехи сказали „стоп“ і не допустили до нашої програної.

А після змагань казали:

— Ми мусіли бути „фер“ супроти земляка. Йому йде про хліб. Дякуємо вам за гостину і вибачте.

Ми були трохи злі, але вибачили, бо багато дечого від них навчилися.

Р. К.

Не везе...

Бамберг, 29. вересня 1946 р. Якоюсь останніми часами не везе „Україні“. Кожний свій виступ кінчас ревелюційно, чи то високою програмою, чи там запрезентується з особливого боку.

Чорні дні для „України“ почалися з виступом у Розенгайм, не краще вийшло в Інгольштаті, а в Мюнхені, нема де правди діти, змагання закінчилися неславою.

Найбільші прихильники „України“ почали з острахом очікувати авідомленнь із чергових змагань. Довго не прийшло їм чекати. Поїхала „Україна“ до Бамбергу. Німці зареклямували ті змагання, як велику спортову атракцію.

Знову потягли тисячі українців, як на відпуст, навіть з далеких міст американської зони (Ашафенбургу, Байройту, Бамбергу і Регенсбургу).

„Україна“ грала без амбіції, ні старту, ні комбінційної гри. Набрала від якоїсь там „Крайсліги“, як бідний в торбу, а наші глядачі сходили з грища, ще більш розгрозомлені і побиті морально. З думки ніяк зійти не може 7:0! 7:0!..

За мало було „Україні“ Бамбергу. Іде до Герлінген, де ще слабша „Крайсліга“ (Уніон I) дорешти її викінчує. „Україна“ програє „лиш“ 7:1.

Такі змагання не приносять нікому ніякої користі. Навіть противник, коли тим разом мав „касу“ — на другий раз не може на неї рахувати. А українські глядачі?! Вони теж не бажатимуть собі других таких переживань.

Легка атлетика

Серед усіх діянок спорту, яких завданням є віднова і скріплення фізичних та духових сил нашого народу, легка атлетика повинна зайняти чільне місце.

Не дається заперечити, що через легку атлетику, не лиш розвивається м'язи і удосконалюється організм змагуна, але також гартується його характер, росте його інтелект і вишколюється всестороння самостійність.

Спорт цей вчить солідно і систематично підготовлятися до найтяжчих життєвих завдань з повною вірою у власні сили.

Легка атлетика це найкраща школа правих характерів. Перейдім поступово вартість її, як засобу для зміцнення організму і піднесення нашого здоров'я.

Легку атлетику можна поділити на чотири діли: біги, скоки, мети і змаги (тризмаг, п'ятизмаг і десятизмаг).

Вправи чи змагання бігів і метів відбуваються на свіжому повітрі. Наш організм привикає до всіляких змін погоди і температури, іншими словами: гартується і стає відповідний на зовнішні атмосферичні впливи.

Найважливіші органи людського тіла це серце і легені, які підчас бігів інтензивно працюють. Кров пожвавлено кружляє. Серце вчиться працювати і через цю інтензивність кришнає. Підчас правильних бігів, легені прекрасно розвиваються. Клітини потребують більше віджив-

них субстанцій, а рівночасно позбуваються шкідливих речовин і двоокису вугля.

Різні роди бігів дають змагунові різноманітність, а біги лісові і навпростець можна сміло зачислити до найбільш здорових змагів. Вони відбуваються серед хрустально чистого повітря приносять справді всесторонню користь серцеві, а легеням силу та змагунові повне вдоволення.

Хід, як спорт, має також багато прикмет. Головно впливає корисно на м'язи цілого тіла, причому горішні часті тіла дещо більше працюють, як при бігах. Спортовий хід, розуміємо хід у своїй стилі, а не хід яким ми послуговуємося в щоденній житті.

Різні роди скоків: у височінь, далечінь, трискок, скоки з жердкою, розвивають м'язи і сугасти ніг та кадовба.

Мети розвивають м'язи і сугасти рук та горішню частину тіла.

Так побіжно представляються фізичні користі легкої атлетики.

Щоб мети і скоки технічно опанувати — треба певного труду, а це головно побуджує змагуна до концентрації думки і збільшує його витривалість.

Скоки вимагають багато рішучості і відваги, зате мети цілковитого опанування усіх сил організму.

Щоб у легкоатлетичних змаганнях здобути перемогу, треба передовсім хотіти, а це хотіння — нічого іншого як панування духа над тілом змагуна.

Найбільше значення легкої атлетики лежить у її виховних рисках, у підготовці здобути перемогу. Головною умовою перемоги є гігієнічний спосіб життя. Він пропагує простоту життя, не признає вживання алкоголю і тютюну та вимагає сексуальної здержливості.

Ті заповіді спорту є для правдивого спортсмена ненарушні. Вони осягають не менше, як найкращі моральні науки. В легкій атлетіці грає першорядну роль краса і естетика, те саме в кожному стилевому виконаному змагу. Велика прикмета легкої атлетики, це школення почуття краси.

Пригляньмося змагунові, що стилеву виконує мет диском. Вдаряє нас опанування цілого тіла, концентрація сили волі, що кермує легкими, еластичними, чим раз то скорішими рухами змагуна, а вкінці краса постави змагуна по меті.

Не диво, що старинна Греція була батьківщиною легкої атлетики, яка тепер є головним змагом олімпійських ігрищ. Останніми часами були голоси, які осуджували легку атлетику, як неадекватний гін до рекордів.

Засадою змагу не є здобувати рекорди, зі шкодою для здоров'я, але дійти до

і найбільш дикий прорив вод у Німеччині, а ціла прогулянка найкраща зі знаних мені туристичних шляхів.

Прогулянка в околиці Оберсдорфу

По 1 1/2 год. ходу з Оберсдорфу попри Ст. Льоретте, доходимо до озера Хрістле Зее, замітне синьою краскою води. Ідець ввесь час дорогою. Дорога провадить далі до Спільмансау (3/4 год. від Хрістле Зее). Тут відпочинок в добре загощопарований гостинниці. Звідсіля починається стежина і починаємо через ливністі терени (спеціально прошу звернути увагу на жахливе знищення, спричинене ливніями!) постійно підходити під гору. Яром потоку Сперрбахтобель, попри стоки Кроттеншпіце, Офенершпіце, гарною стежкою викуюто в скалі, доходимо по 3 год. до Кемпнер-Гютте (1845). Обід в Гютте і легкий відпочинок перед підходом попри Крацер (2425) та снігові поля на шпиль стрімкого Меделегабель (2645). Час 2—2 1/2 год.

Відпочинок по тяжких зусиллях кінцевих метрів і поворот до схоронища. По ночівлі на вигідних ліжках (коців брати до схоронища не потрібно) поворот до Оберсдорфу. Час 5 год.

Пополудне можна використати огляданням цікавого Брайтах-Клямм (прорив річки Брайтах крізь скелі). Час ходу 1 1/2 год. Перейти річку Стіллях і дорогою дійти до граничної стійки, потім скрутити вправо, перейти річку Брайтах і проти бігу річки доходить до Клямм. Тут знаходиться добрий ресторан. Приході до Клямм стоїть таблиця з пересторогою: „Вхід заборонений — небезпека втрати життя!“ В цім трохи переборщення, але кінцеві частини Клямм недоступні з причини знищення поруччя і обунення стежинки. Тому радимо бути обережним.

Прогулянка до озера Фрайбергзее, де можна викупатися і повеселувати (час 1 год.).

Можна теж ливною залізничкою виїхати на Небельгорн (2224).

НА ЦУГШПІЦЕ

Вихідний пункт: Гарміш-Партенкірхен, або залізнична станція Кайценбад. Дорога провадить попри лещетарські олімпійські скочні. Долиною річки Партнах до пролому цієї річки, яка творає у тім місці прекрасний кеіон з водопадами т. з. „Партнах-Клямм“. Час дороги — 1/2 год. Дальша дорога провадить ввесь час долиною Партнаху, званою Райнталь, попри лісничівку, до озера Оберрайнталь. Час дороги — три години. Прошу звернути увагу на прекрасну гру синіх красок озера із зеленню лісу і сірою краскою скель — з другого боку. Над берегом озера є вправді схоронище, але на жаль закриті. Звідсіля по 1/4 год., попри високий водопад осягаємо загощопароване схоронище „Ангер-Гютте“ (1370). Тут можна відпочити і приготуватися до доволі томливого підходу до Кноор-Гютте (2054). Час дороги 1 1/2 — 2 год. Нічліг у Кноор-Гютте на ліжках, з постілью, з харчів одержати можна: теплу зупу, каву, чай, пиво.

На другий день вихід ранком (забрати із собою питво) в напрямі Цугшпіце. Дорога провадить до Шнеєфернергаус (2958), на шпиль Цугшпіце (2966). По дорозі звернути увагу на тирольську ливнову залізничку з Берг-готелем (2805), яка положена на лівім австрійським узбіччю хребта. Туди провадить на схід Айбзее (час дороги 3 1/2 год.). Зі шпилья провадить у напрямі Гелленталь, забезпечений ливнами і клямрами, доволі безпечний схід, що дає багато емоцій.

Напочатку стоїть таблиця: „Схід лиш для заавансованих“. Радимо бути обережним в оцінці своїх сил і спромоги.

Туди переходять вправді люди — отже перехід є можливий, але радимо пускати туди лиш досвідченим. В першій етапі треба сфорсувати 800 метрову стіну, яка передовсім у кінцевих метрах є майже стрімка. Перший етап кінчиться на полі вічного снігу. Час 2 1/2 — 3 год. Уважати на прогалани в снігу, які місцями є на кілька метрів глибокі. Іде потім тяжкий, але безпечний, короткий схід по камінно-лявіністім сточіщі до зеленої долини. Стоїть тут таблиця „Альпенферайнунг“ з осторогою, щоб підчас бурі, опадів і вітру не вибиратись на стіну Цугшпіце, бо грозить це утратою життя. Це мабуть тому, що вся дорога 800 метрової стіни є клямрована сталевими гаками, і там у часі бурі вдаряють часто громи, а з зима гаки замерзають.

Звідсіля починається другий етап до Гелленталь-Гютте (1881) через пряму, високу на 200 м., стіну, на якій хвилями турист зависає між небом і землею. Час ходу 1 1/2 — 2 год. Це фактично „Пекельна долина“. В Гютте прямиий відпочинок і відпруження нервів. Звідсіля прекрасна панорама на Альпшпіце 2628 м., Цугшпіце і Вахсенштайн 2278 м. Остає останній відтинок дороги до Гаммерсбах (станція Цугшпіцбан) 1 1/2 — 2 год., або просто до гарміш 3 — 3 1/2 год. По 15 хвилинах від Гютте починається глибокий яр Гелленталь-Клямм (1045). На дні яру краса і гроза природи, переході тунелями і містками понад спінені водопади. Вглядає це все, як у казці. По 1/4 год. поїд скелями і водами переходимо гарним лісним узбіччям до станції Гелленталь-Клямм це хіба найкращий

Небельгорн (2224 м.), біля Оберсдорфу, один з кращих альпійських шпиль. На ньому веде ливнова залізничка.

можливої найвищої границі осягу, не пошкодивши здоров'я.

Якщо ця границя лежить у сфері рекорду, тим самим вона є впливом всестороннього розвою фізичних вальорів змагуна, а не спеціалізації. Таку засаду давно вже прийняли Шведи, Фінці і інші народи.

Усім змагунам легкої атлетики пересторога! Найбільшим злом являється переборщений гін до рекордів, який вичерпує сили змагуна і шкодить його здоров'ю.

Тільки правильними і систематичними тренінгами може мати змагуна шанси до рекордних осягів.

Луч

Спорт у світі

Бокс

Найближча відплата стріча Люіса (світовий мистець боксу тяжкої ваги) з Тоні Мауріелльо, відбудеться в Нью-Йорку 18 вересня ц. р. Люіс дістав пропозицію розіграти змагання за містечтво світу з боксером Ельмер Рай.

За ті змагання запропоновано Люісові „тільки“ 500.000 доларів.

Теніс

Петра (вемблendonський першун) сезаційно програє з американцем Патті 6; 4, 9; 7, 6; 4.

Легка атлетика

Новий світовий рекорд на 1000 м, осягнув Густафсон (Швеція) в 2:21,4 мін. (дотеперішній світовий рекорд держав німець Гарбіг 2:21,5 мін.).

Німецькі найкращі осяги в легкій атлетіці (цього року): диск: Марктаннер — 47,25, біг на 100 м і 200 м в часі 10,9 сек. і 22,3 сек. осягнув Сонтаг. Гінци 4 x 100 м (Скт. Ієорґ, Гамбург) — 44,0 сек., скок у довжину: Лютер — 7,18 м, стусан кулю: Бауер — 14,24 м.

Совги

Найближчі змагання на совгах за першество світу відбудуться в березні наступного року в Лондоні.

Олімпіяда німецької молоді

За згодою американської влади відбудуться 15. вересня 1946 р., на берлінському стадіоні „Олімпіяда німецької молоді“.

Військова Олімпіяда

Дня 8. вересня 1946 р. відкрито святочно на берлінському стадіоні легкоатлетичну „Військову Олімпіяду“ в приватності 35 тисяч глядачів.

Досі на неї не зголовили своїх змагунів: Совіти, Польща і Норвегія.

Найцікавіші осяги в бігах через плитки: 110 м. американець Руссель 15,5 сек. Біг на 100 м. і 200 м. голяндець Кляйн в 10,9 сек. і 22,3 сек.

В стусані кулю вийшли слабші осяги: Американець Квірк — 15,30 м. Не краще представляються скоки в довжину: Кремер Люксенбург 6,78 м. Так само слабо випав мет диском: Кіпінґер, Бельгія (40,77 м.).

Атракцією цієї „Олімпіяди“ був прапор мира: Синій голуб на білому тлі, та американська джезова орхестра.

Шахи

В Гронінґен відбувається великий шаховий турнір, в якому провадить російський шахіст Ботвінник — 14 1/2 точки, перед голяндецем Айве — 14 точок.

Видає: Видавництво „Г А Р Т“
Bad-Wörishofen, Hermann-Aust-Straße 26 E
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ
With Permission of UNRRA, Team 558
Druck: Hans Holzmann, Bad Wörishofen.